

Republic of the Philippines
Department of Education
Region V – Bicol
MORENO INTEGRATED SCHOOL
Camarines Norte

Eco Athletic Field, F. Pimentel Ave., ☎camarines.norte@deped.gov.ph
☎(054) 440-1772/(054) 440-4464

ARALING PANLIPUNAN 10
Quarter 4

Oras	Grado at Pangkat	Petsa
12:30PM – 1:15PM 1:15PM – 2:00PM 2:45PM – 3:30PM	Baitang 10 – Peaceful Baitang 10 – Discerning Baitang 10 – STE B	Pebrero 14, 2025

I. LAYUNIN

A. Pamantayang Pangnilalaman	Ang mga mag-aaral ay may pag-unawa sa kahalagahan ng pagkamamamayan at pakikilahok sa mga gawaing pansibiko tungo sa pagkakaroon ng pamayanan at bansang maunlad, mapayapa, at may pagkakaisa.
B. Pamantayan sa Pagganap	Ang mga mag-aaral ay nakagagawa ng pananaliksik tungkol sa kalagayan ng pakikilahok sa mga gawaing pansibiko at politikal ng mamamayan sa kanilang pamayanan.
C. Mga Kasanayan Pagkatuto/ Mga Tiyak na Layunin	Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang: a. nabibigyang-kahulugan ang aktibong pagkamamamayan; b. naipahahayag ang katangian at kahalagahan ng aktibong pagkamamamayan; at c. nakatutugon sa suliranin ng kinabibilangang pamayanan bilang bahagi ng aktibong pagkamamamayan sa pamamagitan ng problem-based study.

II. NILALAMAN (Paksa, Kagamitan at Sanggunian)

Paksa	Modyul 1: Kahalagahan ng Aktibong Pagkamamamayan
--------------	---

III. Mga Kagamitang Panturo

A. Sanggunian	1. Mga pahina ng gabay ng guro:	CO_Q4_AP 10_Module 1 (pp. 13-15)
	2. Mga pahina sa kagamitang pang mag-aaral:	CO_Q4_AP 10_Module 1 (pp. 13-15)
	3. Mga pahina sa teksbuk:	N/A
	4. Karagdagang kagamitan mula sa portal ng learning resources	N/A
B. Iba pang Kagamitang Panturo		Laptop, PowerPoint presentation

IV. PAMAMARAAN

A. Panimulang gawain, balik-aral sa nakaraang aralin/o pagsisimula ng bagong aralin	Gawain ng guro	Gawain ng mag-aaral
	a. Pagbati Magandang hapon, Grade 10 students! b. Pagdarasal Bago natin simulan ang klase ngayong araw, tayo muna ay manalangin.	Magandang hapon din po, ma'am Angel! Sa ngalan ng Ama, at ng Anak, at ng Espiritu Santo, Amen. Panginoon, pinupuri at pinasasalamatan Ka po namin sa araw na ito.

	<p>Bago umupo, mangyaring pulutin ang anumang kalat na makikita sa inyong paligid.</p> <p>c. Pagtse-tsek ng mga liban sa klase Mula sa kalihim ng klaseng ito, mayroon bang liban sa klase natin ngayong araw?</p> <p>Maraming salamat!</p> <p>d. Pagbibigay ng palatuntunan sa klase Upang mapanatili ang kaayusan sa klaseng ito, mayroon akong inihandang mga palatuntunin sa klase.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Makinig sa nagsasalita. 2. Iwasan ang pakikipag-usap sa kaklase. 3. Iwasan ang paggamit ng cellphone kung hindi naman kinakailangan. 4. Itaas ang kamay kung may nais ipabatid o nais bigyang linaw. 5. Kapag tinawag upang magbasa, ang mag-aaral ay inaasahang makapagbibigay ng kanyang hinuha mula sa kanyang binasa. <p>Malinaw ba ang mga palatuntunan sa klase?</p> <p>e. Balik-aral Bago tayo tumungo sa ating panibagong paksang-aralin, may makapagbabahagi ba ng kanilang natutunan mula sa nakaraang aralin?</p> <p>Mahusay! May karagdagan pa ba?</p> <p>Mahusay! Kitang-kita na talagang marami kayong natutunang aral mula sa ating tinalakay noong nakaraang linggo.</p>	<p>Nagpapasalamat po kami sa panibagong araw na ito upang kami ay matuto. Nawa po ay patuloy Mo po kaming gabayan at ingatan. Amen.</p> <p>Sa ngalan ng Ama, at ng Anak, at ng Espiritu Santo, Amen.</p> <p>Magandang hapon po. Ikinalulugod ko pong sabihin na wala pong liban sa klase natin ngayong araw.</p> <p>Opo!</p> <p>Noong nakaraang linggo ay tinalakay natin ang tungkol sa <i>dual citizenship</i>. Ang <i>dual citizenship</i> ay pagkakaroon ng isang indibidwal ng dalawang pagkamamamayan o <i>citizenship</i>.</p> <p>Tinalakay din natin ang RA 9225 o batas na nagdedeklara na ang mga natural-born Pilipino na sumumpa ng pagkamamamayan sa ibang bansa ay maaaring maibalik o mapanatili ang kanilang pagka-Pilipino sa pamamagitan ng mga itinakdang proseso ng pamahalaan.</p>
B. Paghahabi sa layunin ng aralin	Bago tayo tuluyang tumungo sa ating talakayin ngayong araw, ating alamin ang	

	<p>mga layunin sa araw na ito.</p> <p>Sa pagtatapos ng aralin, ang mga mag-aaral ay inaasahang:</p> <ol style="list-style-type: none"> Naipaliliwanag ang konsepto ng <i>dual citizenship</i>; Naipahahayag ang kahalagahan ng pagsasabatas ng <i>Citizenship Retention and Reacquisition Act of 2003</i>; at Naipapakita ang kahusayan sa pag-aaral ng <i>Citizenship Retention and Reacquisition Act of 2003</i> o <i>Dual Citizenship Act</i> sa pamamagitan ng <i>graphic organizer</i>. 	
<p>C. Pag-uugnay ng mga halimbawa sa bagong aralin</p>	<p>Activity 1: Picture Analysis</p> <p>PANUTO: Suriin ang mga larawan at ipaliwanag kung ano ang ipinapakita ng mga ito.</p> <p>Picture 1.</p> <p>Picture 2.</p> <p>Picture 3.</p> <p>Pamprosesong Tanong:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ano ang ipinapakita sa larawan? Ano ang ipinapahiwatig ng mga larawan na dapat taglayin natin bilang mamamayan ng bansa? 	
<p>D. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #1</p>	<p>Kahulugan ng Aktibong Pagkamamamayan</p> <p>Mula sa mga litratong ipinakita kanina, ipaliwanag kung ano ang ibig ipakahulugan ng salitang aktibong pagkamamamayan.</p> <p>Mahusay! Ang pakilos na ito ay maaaring mga gawaing pansibiko tulad ng</p>	<p>Ang <i>active citizenship</i> o aktibong pagkamamamayan ay tumutukoy sa mga mamamayang nakikibahagi sa malawak na usapin at gawain na naglalayong maitaguyod at sumusuporta sa demokrasya.</p>

<p>pakikibahagi sa mga gawain sa komunidad tulad ng pagboboluntaryo at pagkakawangga. Kasama rin dito ang paghahain ng adbokasya at pagsunod sa batas at pakiisa sa pag-unlad ng bansa gayundin ang pakikibahagi sa mga usapin at gawaing politikal gaya ng pagboto, pagtakbo sa isang posisyon at pangangampanya para sa eleksyon.</p> <p>Bukod sa mga nabanggit, mayroon pa ba kayong ideya kung ano ang aktibong pagkamamamayan?</p> <p>Magaling! Ang isang aktibong mamamayan ay nagtataguyod ng kalidad ng buhay sa isang pamayanan sa prosesong <i>political</i> at <i>non-political</i>. Ito ay kombinasyon ng kaalaman, kasanayan, pagpapahalaga, motibasyon, at pagkilos na naglalayong makapag-ambag sa pagbuo at pagpapanatili ng demokratikong lipunan at makapagdala sa pagbabagong panlipunan.</p> <p>Ang Dalawang Aspekto ng Pagkamamamayan May dalawang mahalagang bahagi ang pagkamamamayan: ang karapatang nakabatay sa pagkamamamayan (<i>citizenship rights</i>) at aktibong pagkamamamayan (<i>citizenship practice/active citizenship</i>).</p> <p>Ano ang pagkakaiba ng dalawang kategoryang ito?</p> <p>Magaling!</p> <p>Hindi katulad ng <i>citizenship rights</i> na nagbibigay lamang ng mga karapatan sa isang indibidwal sa batayang siya ay miyembro ng pamayanan, ang aktibong pagkamamamayan ay resulta ng ugnayan ng pagpapahalaga, kaalaman, kasanayan, prinsipyo, at kaugalian tulad ng pagkilala sa</p>	<p>Ang aktibong pagkamamamayan ay tumutukoy rin sa partisipasyong nakabatay sa pagkilala at pagrespeto sa iba at mga pagkilos na naaayon sa prinsipyo ng demokrasya at nagtataguyod ng karapatang pantao.</p> <p>Ang unang kategorya o <i>citizenship rights</i> ay sumasaklaw sa taglay na kalayaan ng isang indibidwal gayundin ang kanyang mga karapatang politikal, sibil, panlipunan, at pang-ekonomiko bilang isang mamamayan.</p> <p>Samantala, ang ikalawang kategorya naman o <i>citizenship practice/active citizenship</i> ay tumutukoy sa mga gawaing nauugnay sa pagkilos at pagganap ng isang indibidwal sa kanyang tungkulin bilang mamamayang nagtataglay ng mga karapatan at kalayaan.</p>
--	---

	<p>kalahagahan ng pangkalahatang karapatang pantao, pagkilala sa kapangyarihan ng batas, at pagkakaiba sa kabila ng pagkakaiba-ibang kultura.</p> <p>Malinaw ba ang kahulugan at dalawang aspekto ng pagkamamamayan?</p>	Opo!
<p>E. Pagtalakay ng bagong konsepto at paglalahad ng bagong kasanayan #2</p>	<p>Mga Prinsipyo at Katangian ng Aktibong Pagkamamamayan</p> <p>Sinasabi na mayroong taglay o katangian upang matukoy na aktibong pagkamamamayan.</p> <p>Mayroon ba kayong ideya kung ano-ano ang mga ito?</p> <p>Mahusay! Isa sa katangian ng aktibong pagkamamamayan ang pagkilala sa mga hamon o oportunidad at pagbibigay solusyon upang matugunan ito.</p> <p>Ano pa?</p> <p>Mahusay! Ibig sabihin, hindi lamang sapat na may kaalaman, kailangan din na naisasagawa ang mga ideya upang maging ganap ang pansibikong tagumpay.</p> <p>Malinaw po ba ang mga prinsipyo at katangian ng aktibong pagkamamamayan?</p> <p>Kahalagahan at Bunga ng Aktibong Pagkamamamayan</p> <p>Malaki ang tungkulin ng mamamayan sa</p>	<p>(1) Nakikilala ang mga hamon o oportunidad sa pamayanan, paaralan, estado, o bansa na maaaring matugunan sa pamamagitan ng epektibong pagkamamamayan.</p> <p>(2) Nagtataglay ng mga kaalaman at kasanayang kinakailangan upang maging ganap ang pansibikong tagumpay.</p> <p>(3) Nagtataglay ng kaalamang nauukol sa mga demokratikong institusyon at proseso.</p> <p>(4) Nagtataglay ng katangian ng isang makademokratikong mamamayan tulad ng pagkilala at paggalang sa pagkakaiba-iba ng etnisidad, relihiyon, seksuwalidad, kasarian, at iba pang kalagayang panlipunan gayundin ang pagkakaiba-iba sa panlipunan at pampolitikong pananaw.</p> <p>(5) Epektibong paggamit ng kasanayan, kaalaman, at pagpapahalaga upang makatugon sa oportunidad o hamon sa kanilang kapaligiran.</p> <p>Opo!</p>

	<p>tagumpay ng layunin at direksiyong tinatahak ng lipunan. Dahil dito, nararapat lamang na maging aktibong kabahagi sila ng mga usapin, proseso, at gawaing nauugnay sa pamahalaan at lipunan.</p> <p>Ano-ano ang kahalagahan ng aktibong pagkamamamayan?</p> <p>Mahusay! Dahil sa pagpuna at pakikialam ng tao sa mga usaping panlipunan sa iba't ibang paraan gaya ng pakikilahok sa lokal na asembleya o kaya ay pakikilahok sa mga opisyal na pagprotesta/rally, naiimpluwensyahan ng mga mamamayan ang desisyong panlipunan at pampoltikal.</p> <p>Isang halimbawa rin nito ang pakikilahok sa kampanyahan tuwing eleksyon.</p> <p>Mahusay! Hindi sapat na makiisa ang isang mamamayan sa pagboto tuwing eleksyon. Kinakailangan din na magkaroon siya ng kaalaman at pang-unawa kung sino ang nararapat na mamuno sa pwesto.</p> <p>Gaya na lamang ng simpleng pagboto sa eleksyon sa paaralan, kinakailangan na sa maagang gulang ay natuturuan na ang mga mag-aaral gaya ninyo na pumili nang wasto at kilalanin ang mga tumatakbo sa posisyon.</p> <p>Mahusay!</p> <p>Malinaw ba ang mga kahalagahan at bunga ng aktibon pagkamamayan?</p>	<p>(1) Epektibong partisipasyon sa pamayanan;</p> <p>(2) Nagkakaroon ng kapangyarihan ang mga mamamayan na maimpluwensyahan ang mga pagpapasiyang panlipunan at pampolitikang tuwirang nakaapekto sa kanilang buhay;</p> <p>(3) Pagkalinang ng kaalaman at pag-unawa sa mga usaping panlipunan, pampolitika, at pang-ekonomiya upang makabuo ng angkop at tamang pagpapasiya.</p> <p>(4) Pagkahubog ng kakayahang masuri at mapaunlad ang mga umiiral na estrukturang panlipunan tungo sa pagtataguyod ng kalayaan at karapatang patao para sa lahat at pagpapaunlad ng kalidad ng buhay sa pamayanan.</p> <p>Opo!</p>
<p>F. Paglinang sa kabihasaan (tungo sa Formative Assessment)</p>	<p>Activity 2: Problem-Based Study</p> <p>PANUTO: Tumukoy ng isang hamon o suliranin sa inyong kinabibilangang pamayanan na tuwirang nakakaapekto sayo at sa iyong kapwa. Tukuyin ang maaaring kakulangan o <i>gap</i> kung bakit nananatiling</p>	

	<p>hamon ito sa inyong lipunan at bumuo ng mga posibleng solusyon para rito.</p> <table> <tr> <th>SULIRANIN</th><th>GAP</th><th>SOLUSYON</th></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td></tr> </table>	SULIRANIN	GAP	SOLUSYON				
SULIRANIN	GAP	SOLUSYON						
G. Paglalapat ng aralin sa pang-araw-araw na buhay	Ano ang kahalagahan ng aktibong pagkamamamayan?							
H. Paglalahat ng aralin	<p>Ating balikan ang mga tinalakay natin ngayong araw upang tignan kung kayo ay may nakuhang aral.</p> <p>Sino ang makapagpapaliwanag kung ano ang aktibong pagkamamamayan?</p> <p>Mahusay!</p> <p>Ano naman ang dalawang aspekto ng pagkamamamayan?</p> <p>May makapagbibigay ba sa akin ng mga prinsipyo at katangian ng aktibong pagkamamamayan?</p>	<p>Ang <i>active citizenship</i> o aktibong pagkamamamayan ay tumutukoy sa mga mamamayang nakikibahagi sa malawak na usapin at gawain na naglalayong maitaguyod at sumusuporta sa demokrasya.</p> <p>Ang karapatang nakabatay sa pagkamamamayan (<i>citizenship rights</i>) at aktibong pagkamamamayan (<i>citizenship practice/active citizenship</i>).</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Nakikilala ang mga hamon o oportunidad sa pamayanan, paaralan, estado, o bansa na maaaring matugunan sa pamamagitan ng epektibong pagkamamamayan. (2) Nagtataglay ng mga kaalaman at kasanayang kinakailangan upang maging ganap ang pansibikong tagumpay. (3) Nagtataglay ng kaalamang nauukol sa mga demokratikong institusyon at proseso. (4) Nagtataglay ng katangian ng isang makademokratikong mamamayan tulad ng pagkilala at paggalang sa pagkakaiba-iba ng etnisidad, relihiyon, seksuwalidad, kasarian, at iba pang kalagayang panlipunan gayundin ang pagkakaiba-iba sa panlipunan at pampolitikong pananaw. (5) Epektibong paggamit ng kasanayan, kaalaman, at pagpapahalaga upang makatugon sa oportunidad o hamon sa kanilang kapaligiran. 						
I. Pagtataya ng aralin	Upang sukatin ang inyong kaalaman sa paksang tinalakay ngayong araw, maghanda							

ng ¼ bahagi ng papel para sa maikling pagsusulit.

PANUTO: Piliin ang titik ng tamang sagot. Isulat lamang ang titik sa sagutang papel.

1. Ito ang kalagayan kung saan ang mga mamamayan ay nakikibahagi sa mga pagkilos at gawaing pansibiko tulad ng gawain sa komunidad, pagboboluntaryo, pagkakawanggawa pangangalap ng petisyon, gayundin ang pakikibahagi sa mga usapin a gawaing political.
A. active citizenship
B. charity work
C. social gathering
D. political voice
2. Aspekto ng pagkamamamayan na sumasaklaw sa taglay na Kalayaan ng isang indibidwal gayundin ang kanyang mga karapatan bilang isang mamamayan.
A. civil society
B. civic engagement
C. citizenship rights
D. citizenship practice
3. Ang mga sumusunod ay naglalarawan sa mga katangiang nararapat taglayin ng isang aktibong mamamayan. Alin ang hindi kabilang?
A. Pagsasagawa ng mga pagkilos na naaayon sa prinsipyo ng demokrasya.
B. Partisipasyong nakabatay sa pagkilala at pagrespeto sa Karapatan ng iba.
C. Aktibong pakikipag-ugnayan sa iba't ibang social media networking sites.
D. Mga gawaing naglalayong maitaguyod ang kaunlaran at karapatang pantao.
4. Alin sa mga sumusunod ang naglalarawan ng prinsipyo ng aktibong pagkamamamayan?
A. Nagtataglay ng kaalamang nauukol sa mga awtoritarianismong institusyon at prosesyo.
B. Nagtataglay ng katangian ng isang maimpluwensiyang pinuno tulad ng pagtatangi ng lahi, seksuwalidad, kasarian, at iba pang kalagayang panlipunan.

1. A
2. C
3. C
4. D
5. C

	<p>C. Nagtataglay ng kapangyarihan at impluwensiyang kinakailangan upang maging ganap ang pampolitikang tagumpay.</p> <p>D. Nakilala ang mga hamon o oportunidad sa pamayanan, paaralan, estado, o bansa na maaaring matugunan sa pamamagitan ng epektibong pagkamamamayan.</p> <p>5. Aling kaisipan ang tuwirang sumusuporta sa kahalagahan ng aktibong pagkamamamayan?</p> <p>A. Nilikha ang pamahalaan upang paglingkuran ang mamamayan.</p> <p>B. Makapangyarihan ang pamahalaang nagtataguyod ng demokrasya.</p> <p>C. Magkatuwang ang pamahalaan at mamamayan sa pagpapaunlad ng bayan.</p> <p>D. Nabuo ang pamahalaan upang makontrol ang gawi at pagkilos ng mamamayan.</p>	
--	---	--

J. Takdang-aralin/ Karagdagang Gawain	Mula sa mga ginawa ninyong problem-based study, isa lamang mula sa mga gawa ng miyembro ng grupo ang pipiliin upang ipresenta sa harap ng guro at kapwa mag-aaral ang ginawang problem-based study.	
---	---	--

V. MGA TALA

VI. PAGNINILAY

A. Bilang ng mag-aaral na nakakuha ng 80% sa pagtataya.	
B. Bilang ng mag-aaral na nangangailangan ng iba pang Gawain para sa remediation.	
C. Nakatulong ba ang remedial? Bilang ng mag-aaral na nakaunawa sa aralin.	
D. Bilang ng mag-aaral na magpapatuloy sa remedial.	
E. Alin sa mga estratehiyang pagtuturo ang nakatulong ng lubos? Paano ito nakatulong?	

F. Ano ang suliraning aking naranasan na nasolusyunan sa tulong ng aking punung guro at superbisor?	
G. Anong kagamitang panturo ang aking nadibuhong nais kong ibahagi sa mga kapwa ko guro?	

Inihanda ni:

ANGELINE CRISTINE R. DOLZ
Pre-Service Teacher

Iwinasto ni:

JHENY P. VILLACRUZ
Master Teacher I

Siniyasat ni:

DARYL I. QUINTO
Head Teacher III – AP Dept.